

Príhovor riaditeľa

Priatelia, kolegovia,
rok 2015 bol pre nás mimoriadne úspešným rokom. CENAA sa stala organizáciou, ktorá realizuje aktivity v takmer 20-ich štátoch a má partnerov na štyroch kontinentoch. Plejáda našich aktivít siaha od výskumu, cez organizáciu expertných, vzdelávacích a tréningových podujatí, publikačnú činnosť až po tranzičné projekty. Takmer všetky projekty a aktivity sú realizované v rámci medzinárodnej spolupráce so zahraničnými partnermi, či už z Vyšehradskej skupiny alebo ďalších regiónov (Afganistan, Južný Kaukaz, Balkán, Východná Európa, USA).

Počas dvanásteho roku našej existencie sme usporiadali hneď niekoľko výnimočných podujatí. Na začiatku roku 2015 sme pokrstili 11. ročník našej vlajkovej publikácie – Panoráma globálneho bezpečnostného prostredia 2014. Už predtým však začali intenzívne práce na novom ročníku tejto unikátnej publikácie. Ďalšou dôležitou udalosťou bolo Slovenské strategické fórum, ktoré sa konalo už tradične v Hoteli Tartuf v Beladiciach, a opäť prinieslo nové názory a postrehy na aktuálne otázky v oblasti bezpečnosti – či už o budúcnosti Severoatlantickej aliancie alebo diania vo Východnej Európe. Letné mesiace sa pre našu organizáciu tradične nesú v znamení vzdelávacích projektov. CENAA v júni zorganizovala v poradí už 10. Letnú školu pre mladých profesionálov na Technickej Univerzite vo Zvolene, na ktorej participovali slovenskí a zahraniční študenti medzinárodných vzťahov, politológie a bezpečnostných štúdií.

Jesennú sezónu sme otvorili našou najväčšou bezpečnostnou konferenciou organizovanou každoročne v Tbilisi v Gruzínsku sme taktiež dosiahli nevídaný ohlas v zahraničných médiách. Tretie juhokaukazské bezpečnostné fórum, organizované v partnerstve CENAA, GFSIS a Ministerstvom obrany Gruzínska, umožnilo diskusiu decízorov, expertov, akademikov, politikov a štátnych predstaviteľov z viac ako štyridsiatich krajín sveta na aktuálne témy v bezpečnostnej sfére. Jesenná sezóna pokračovala konferenciou „NATO2020: Challenges Ahead of Warsaw Summit“, ktorá sa konala v Historickej budove Národnej Rady SR v Bratislave v dňoch 11. – 12. novembra 2015. Bolo nám veľkou cťou organizovať túto medzinárodnú akciu v spolupráci s Ministerstvom zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky. Konferencie NATO2020, našej najväčšej udalosti organizovanej na Slovensku, sa zúčastnilo viac ako 150 participantov nielen z krajín V4 a EÚ, ale aj z USA, Ukrajiny a Gruzínska. Počas roka 2015 sme pokračovali aj vo vydávaní krátkych odborných analýz, tzv. Policy Paper-ov, a taktiež sme vydali viacero publikácií.

Drahí priatelia, toto bol len stručný prehľad našich najväčších aktivít za posledný rok. Verím, že vďaka kvalite nášho tímu a spolupráci so slovenskými a zahraničnými partnermi sa nám podarí udržať túto dynamiku aj v budúcnosti, a to nielen pri pokračovaní v našich tradičných projektoch, ale aj pri naštartovaní nových.

Róbert Ondrejcsák
Riaditeľ

Vybrané projekty v roku 2015

- ❖ Letná škola pre mladých profesionálov 2015
- ❖ Konferencia NATO2020: Challenges Ahead of Warsaw Summit
- ❖ Panorama of Global Security Environment 2015-2016
- ❖ 13. Slovenské strategické fórum
- ❖ Tretie Juhokaukazské bezpečnostné forum
- ❖ NATO výskumný seminar – Skúsenosti malých štátov získané vyslaním jednotiek do zahraničných operácií
- ❖ Extrémizmus
- ❖ Večerná škola zahraničnej a bezpečnostnej politiky pre žurnalistov
- ❖ Reforma bezpečnostného sektora - Ukrajina
- ❖ Publikačná činnosť
- ❖ Ostatné publikácie
- ❖ CENAA v médiách v roku 2015

Letná škola pre mladých profesionálov 2015

Centrum pre európske a severoatlantické vzťahy (CENAA) v roku 2015 zorganizovalo v poradí už 10. ročník projektu **Letná škola pre mladých profesionálov**. Letná škola sa uskutočnila v termíne 20. – 27. júna 2015. Cieľom Letnej školy je vzdelávanie mladých odborníkov v oblasti zahraničnej a bezpečnostnej politiky a pripraviť ich tak na budúce povolania.

Na letnú školu sa prihlásilo dokopy viac ako 250 záujemcov z takmer celej Európy, z ktorých bolo vybraných 30 účastníkov. Títo účastníci pochádzali z krajín V4, regiónu Južného Kaukazu, Balkánu, Ukrajiny a Slovinska. Letnej školy sa zúčastnili aj dvaja zástupcovia Akadémie ozbrojených síl v Liptovskom Mikuláši. Pôvodne sa letná škola mala konať

v priestoroch Akadémie ozbrojených síl, avšak z dôvodu nedostatočných ubytovacích kapacít sme boli nútení presunúť Letnú školu na internát Technickej univerzity vo Zvolene. Program letnej školy bol

zostavený tak, aby umožnil účastníkom získať čo najviac informácií z oblasti zahraničnej a bezpečnostnej politiky a zároveň spoznať prírodu a krásny Slovensko. Preto boli do programu zakomponované aj výlety na Chopok, alebo návšteva Banskej Bystrice a múzea SNP. V rámci Letnej školy sme navštívili aj leteckú základňu Sliač, kde si účastníci Letnej školy mali možnosť vyskúšať letový simulátor a taktiež im bolo umožnené

vidieť aj modely leteckej techniky Mig-29 a L-39.

Letná škola sa uskutočnila v termíne 20. – 27. júna 2015. Prvý deň letnej školy bol venovaný vzájomnému zoznámeniu účastníkov, najmä prostredníctvom teambuildingu. Poobede sa uskutočnila prvá prednáška vedená Matthew-om Rhodes-om z George C. Marshall Centre for European and Security Studies.

Témou prednášky bol úvod do problematiky euroatlantických bezpečnostných vzťahov. Večer sa uskutočnila oficiálna večera za účasti veľvyslanca Spojených štátov na Slovensku, Theodor-a Sedgwick-a. Po večeri mali účastníci Letnej školy porozprávať sa s veľvyslancom v neformálnej diskusii. Druhý deň pokračoval oficiálnym otvorením Letnej školy za účasti amerického veľvyslanca Theodor-a Sedgwick-a, riaditeľa Centre pre európske a severoatlantické vzťahy Róberta Ondrejcsáka a prorektora pre vonkajšie vzťahy Technickej univerzity vo Zvolene Rastislava Šuleka. Následne sa uskutočnili tri prednášky vedené Róbertom Ondrejcsákom (Vzťahy USA-Rusko), Barbory Padrtovej (Bezpečnosť v arktickom regióne)

a major generála Pavla Macka (Budúce operácie NATO). Večer nasledovala prednáška Generála Ľubomíra Bulíka.

Tretí deň Letnej školy pokračoval návštevou Akadémie ozbrojených síl, kde sa uskutočnila prednáška Ivety Hlouchovej o Islamskom štáte a jeho vplyve v Afganistane. Účastníci mali možnosť pozrieť si priestory akadémie ale aj výcvikové plochy. Po obede program Letnej

školy pokračoval návštevou Chopku. Po návrate do Zvolena sme pre účastníkov usporiadali „National tasting day“ kde mali možnosť ochutnať tradičné slovenské špeciality. Samozrejme, aj jednotliví účastníci odprezentovali tradičné jedlá a pochutiny z ich domoviny.

Štvrtý deň Letnej školy bol venovaný len prednáškam. Účastníkom sa prihovorili: Richard Turcsányi (Čína), Peter Bátor (Od Summitu vo Walese po Summit vo Varšave), Beata Górká-Winter (Poľská bezpečnostná politika) a Lucia Husenicová (Severná a Južná Kórea).

Piaty deň Letnej školy pokračoval návštevou leteckej základne Otta Smika v Sliači. Kde účastníci absolvovali krátku prednášku o vývoji slovenského letectva. Nasledovala prezentácia leteckého trenažéra a statická prehliadka techniky. Nasledoval presun do Banskej Bystrice a návšteva Múzea SNP, kde účastníci mali možnosť oboznámiť sa s históriou slovenského národa.

V posledný deň letnej školy sa uskutočnili tri prednášky – Vladimír Bilčík (Predsedníctvo Slovenska v EU), Alexander Duleba (Ukrajina a perspektívy) a veľvyslanec Alexander Nalbandov (Vzťahy NATO-Gruzínsko). Následne boli účastníkom odovzdané certifikáty o absolvovaní Letnej školy pre mladých profesionálov. Rozlúčkovú večeru sme absolvovali v tradičnej slovenskej kolibe. Organizáciu Letnej školy podporilo Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí, Ministerstvo obrany, NATO Public Diplomacy Division a Veľvyslanectvo Spojených Štátov na Slovensku.

Konferencia NATO2020: Challenges Ahead of Warsaw Summit

V roku 2015 sa uskutočnil už 4-tý ročník konferencie NATO2020 tento krát s podnázvom Challenges Ahead of Warsaw Summit. Konferencia sa uskutočnila v dňoch 11. – 12. novembra 2015 v priestoroch Historickej budovy Národnej Rady Slovenskej republiky. Konferencie sa pravidelne zúčastňujú vysoký predstavitelia Európskej Únie a Severoatlantickej Aliancie a ich členských a partnerských štátov. Spolu s nimi na konferenciu prichádzajú aj vedúci diplomatických misií na Slovensku a mnoho expertov na

a NATO Public Diplomacy Division.

Na konferencii vystúpilo 22 speakrov z viac ako 10 krajín, vrátane Spojených štátov, Gruzínska a Ukrajiny. a zúčastnilo sa jej približne 150 účastníkov. Medzi pozvanými nechýbali veľvyslanci členských krajín NATO a EÚ na Slovensku, vojenský pridelenci, pracovníci ministerstiev a tiež zástupcovia akademickej a mimovládnej komunity na Slovensku. Medzi najvýznamnejších rečníkov patrili: Amb. Tomáš Valášek, Amb. Igor Slobodník, Amb. István Gyarmati, Michal Kořan, Mariam Rakviashvili, Major generál Pavel Macko, Brigádny Generál Péter Siposs, Brigádny generál Pavel Adam, Grygory Perepelytsia, Taras Mykhalniuk a mnoho ďalších.

Konferencia NATO2020 bola rozdelená do 5-tich panelov a otvoril ju príhovorom prezident Slovenskej republiky, Andrej Kiska. V prvom paneli hodnotili speakri vývoj v transatlantickom priestore po Summite NATO vo Walese. Účastníkom sa prihovorili Tomáš Valášek, Bruno Léte, Matthew Rhodes a Michal Kořan.

Druhý panel konferencie bol venovaný blížiacemu sa Summitu NATO vo Varšave. Speakri sa zhodli

na tvrdení, že je nutné upraviť prístup Aliancie voči Rusku, ktoré nie je ochotné spolupracovať a sleduje len svoje vlastné ciele. Veľký dôraz sa kládol aj na zvýšenie výdavkov na obranu. V paneli vystúpili Peter Bátor, Matthew Rhodes, István Gyarmati, Lee Litzenberger a Igor Slobodník.

V treťom paneli konferencie sa diskusia sústredila na partnerstvá NATO. V paneli vystúpili Róbert Ondrejcsák, Barbora Marôňková, Tornike Sharashenidze a Grygoryi Perepelytsia. Speakri zdôraznili nutnosť ďalej rozširovať NATO a taktiež diskutovali o Ukrajine a Gruzínsku a možnostiach a prekážkach ich členstva v Aliancii. Tretím panelom sa ukončil aj prvý deň konferencie.

Druhý deň konferencie odštartoval panelom zástupcov generálnych štábov krajín V4, ktorí diskutovali o spoločnej bojovej skupine - EU V4 Battlegroup. V diskusii sa účastníkom konferencie prihovorili Major Generál Pavel Macko, Brigádny generál Ernest Péter Siposs, Brigádny generál Pavel Adam a plukovník Roman Przekwas.

Posledný panel konferencie bol venovaný problematike informačnej vojny. Speakri sa zhodli na tom, že informačná vojna je veľkou výzvou nielen pre národné štáty ale aj zoskupenia štátov ako je Európska Únia alebo NATO. V diskusii vystúpili Mirek Tóda, Tomáš Čížik, Mariam Rakviashvili a Taras Mykhalniuk. Závery a fotografie z konferencie NATO2020 sú dostupné na stránke CENAA.

Panorama of Global Security Environment 2015-2016

Panoráma globálneho bezpečnostného prostredia je najprestížnejším projektom stredoeurópskej bezpečnostnej a zahraničnopolitickej komunity a jednou z najdôležitejších publikácií v Európe v tejto oblasti. Cieľom publikácie je poskytnúť expertom, akademikom a decízorom aktuálne a relevantné analýzy na vysokej odbornej úrovni o najdôležitejších otázkach medzinárodných vzťahov a globálneho bezpečnostného prostredia a prispieť tak do strategickej diskusie v euroatlantickom priestore. Publikácia obsahuje každoročne približne 50 príspevkov od expertov z celého sveta. Doteraz do Panorámy prispelo 250 autorov z viac ako 30 štátov, vrátane Daniela Hamiltona, Istvána Gyarmatiho, Gustava Lindstroma, Alexandra Wershbova, Marcina Zaborowského, ako aj štátnych tajomníkov Nemecka, Nórska, Slovenska, Dánska, Južnej Kórei. CENAA vydala začiatkom roka 2014 už desiaty ročník Panorámy globálneho bezpečnostného prostredia.

Panoráma globálneho bezpečnostného prostredia 2014 je najväčším publikačným projektom CENAA.

Editormi publikácie sú Peter Bátor a Róbert Ondrejcsák. V roku 2015 vydala CENAA už 11. pokračovanie tejto publikácie. Jej krst a prezentácia prebehla v apríli 2015 v priestoroch českého veľvyslanectva a krstnými rodičmi boli spoločne riaditeľka Medzinárodného vyšehradského fondu a veľvyslanci Poľska a Českej republiky.

Ročník 2014 obsahuje 52 článkov od 56 autorov s rôznych kútov sveta. Publikácia sa tak ako každý rok venuje aktuálnym otázkam medzinárodných vzťahov a bezpečnostnej a zahraničnej politike z aktuálneho roka. Príspevky sú rozdelené do šiestich kapitol: Euroatlantický priestor; Východná a juhovýchodná Európa; Blízky východ; Afrika; Stredná, východná a juhovýchodná Ázia; Sektorová problematika. Hlavnými partnermi pri príprave Panorámy boli tradične maďarský Inštitút pre zahraničné vzťahy a obchod (IFAT), český Ústav medzinárodných vzťahov (IIR) a poľský Vedecký inštitút pri Jagielovskej univerzite.

Ešte pred pokrstením posledného vydania Panorámy sa začala intenzívna práca na novej Panoráme globálneho bezpečnostného prostredia 2015-2016, ktorá bude publikovaná začiatkom roka 2016.

13. Slovenské Strategické Fórum

V roku 2015 sa uskutočnilo už v poradí trináste Slovenské strategické fórum, s podnázvom Bezpečnostná stratégia SR v kontexte novej bezpečnostnej situácie v Európe. Fórum sa konalo tradične v Beladiciach v termíne 5. – 6. júna 2015. Téma 13. Slovenského strategického fóra bola zvolená vzhľadom na fakt, že udalosti na Ukrajine výrazne ovplyvnili Európsku bezpečnostnú architektúru. Navyše, Slovensko sa nachádza v jej bezprostrednom susedstve a momentálne pracuje na príprave novej Bezpečnostnej stratégie. Diskusie v rámci fóra boli venované témam - Bezpečnostná stratégia SR, Summit NATO – reality check a Summit v Rige.

Podujatie otvoril príhovorom Róbert Ondrejcsák, po ktorom nasledoval prvý panel s názvom Summit v Rige a budúcnosť východného partnerstva. Naše pozvanie prijali Alexander Duleba, riaditeľ Slovenskej asociácie pre zahraničnú politiku a Juraj Marušiak zo Slovenskej akadémie vied. Speakri sa zhodli na tvrdení, východného partnerstvo je dobrým konceptom, avšak v súčasnej situácii čelí vážnym prekážkam. Diskusiu moderoval Róbert Ondrejcsák.

Druhý panel Strategického fóra bol venovaný Slovenskej bezpečnostnej stratégii. V paneli vystúpili Manuel Korček z Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky a Róbert

Ondrejcsák, riaditeľ CENAA. Diskutujúci zdôraznili

nutnosť vypracovania novej bezpečnostnej stratégie, nakoľko Slovensko ako jediný štát v regióne nereagoval na zmeny v bezpečnostnom prostredí. Zástupcovia Ministerstva zahraničných vecí priznali, že aktuálna bezpečnostná stratégia z roku 2005 je neaktuálna a diskutujú o príprave

novej. Diskusiu moderoval Tomáš Čížik z CENAA.

V treťom paneli účastníci podujatia hodnotili Summit NATO vo Walese. Ako speakri vystúpili Peter Bátor z Kancelárie prezidenta a Daniel Dom v Ministerstva obrany Slovenskej republiky. Diskutujúci dospeli k záveru, že rozhodnutia a záväzky prijaté na Summite vo Walese síce čiastočne odpovedali na nutnosť zakročiť voči agresívnemu správaniu Ruska, ale neboli dostatočné. Diskusiu v poslednom paneli moderoval Andrej Matišák z Pravdy.

Podujatia sa už tradične zúčastnili predstavitelia z Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí, Ministerstva obrany SR, Inštitútu bezpečnostných a obranných štúdií (IBOŠ), Slovenskej asociácie pre zahraničnú politiku (SFPa), Euro-Atlantického Centra (EAC), Inštitútu pre Stredoeurópsku politiku (CEPI), médií a akademickej obce.

Tretie Juhokaukazské bezpečnostné fórum

V rámci programu "Tranzície" sa CENAA v roku 2015 venovala najmä regiónu Južného Kaukazu s dôrazom na Gruzínsko. CENAA je v súčasnosti lídrom stredoeurópskych tranzičných iniciatív na Južnom Kaukaze. Cieľom programu je zdieľanie slovenských a stredoeurópskych skúseností v oblasti integrácie a reformy bezpečnostného sektora.

Medzi kľúčové aktivity v rámci projektu patrí založenie Juhokaukazského bezpečnostného fóra, ktoré každoročne organizuje CENAA v spolupráci s Gruzínskou nadáciou pre strategické štúdiá a medzinárodné vzťahy (GFSIS). Fórum sa uskutočnilo po tretíkrát v gruzínskom hlavnom meste Tbilisi v dňoch 26.-27.

októbra 2015. Jedinečná medzinárodná akcia sa stala najväčšou konferenciou zameranou na medzinárodné vzťahy a bezpečnosť na Južnom Kaukaze. Podujatia sa pravidelne zúčastňujú vysokopostavení politici, predstavitelia ministerstiev,

experti, akademici a zástupcovia médií z viac ako 20-ich krajín. Popri tradične vysokej účasti z regiónu sa tohtoročného fóra okrem iných zúčastnili aj štátni tajomníci z Ministerstiev zahraničných vecí krajín Vyšehradskej skupiny, zástupcovia náčelníkov generálneho štábu Ozbrojených síl SR a Gruzínska a ďalší. Tento rok bola konferencia organizovaná v spolupráci s gruzínskym Ministerstvom obrany. Táto spolupráca nám umožnila prilákať ešte väčšiu pozornosť regionálnych médií, expertov a akademikov. Na konferenciu vystúpili poprední predstavitelia EÚ a NATO, ministri obrany a európskej a euroatlantickej integrácie, veľvyslanci pri NATO a mnoho expertov z takmer celého sveta. Konferencia bola rozdelená do siedmich panelov a otvorili ju Róbert Ondrejcsák, riaditeľ CENAA, Kakha Gogolashvili, riaditeľ GFSIS a Tinatin Khidasheli, ministerka obrany Gruzínska. Po otváracích príhovoroch sa účastníkom konferencie prihovoril gruzínsky premiér – Irakli Garibashvili.

Prvý panel konferencie bol venovaný Gruzínsku ako ašpiranta na členstvo v NATO. Gruzínsko dlhodobo reformuje svoje štruktúry a prispôsobuje sa štandardom Severoatlantickej Aliancie. Taktiež dlhodobo a významne prispieva do zahraničných operácií. Prekážkou jeho vstupu je však územie Južného Osetska a Abcházka, ktoré v roku 2008 obsadila ruská armáda. Ďalšou prekážkou vstupu do NATO je neschopnosť ubrániť územie Gruzínska v prípade ruského útoku.

V prvom paneli vystúpili Tinatin Khidasheli (ministerka obrany), David Bakradze (štátny tajomník ministerstva európskej a euroatlantickej integrácie), James Appathurai, Lauri Lepik a Kestutis Jankauskas. Diskusiu moderoval Mikheil Darchiashvili.

Druhý panel konferencie bol venovaný informačnej vojne a jej strategickým dôsledkom pre členské a partnerské krajiny NATO a EÚ. Rečníci sa zhodli na tom, že

informačná vojna je schopná pôsobiť bez obmedzenia hraníc a môže vážne ohroziť spoluprácu štátov v rámci politických a vojenských zoskupení, ale taktiež môžu narušiť dôveru občanov voči štátu. V druhom paneli sa účastníkom konferencie prihovorili Levan Dolidze, Liudas Zdanavičius, Taras Mykhailniuk, Giorgi Badridze a Arkady Moshes. Diskusiu moderoval Mirek Tóda.

Prvý deň tretieho ročníka Juhokaukazského fóra ukončil panel číslo 3, ktorý bol venovaný blížiacemu sa Summitu NATO vo Varšave. Pozvanie do panelu prijali Nodar Kharshiladze, Grygoryi Perepelytsia, Marijus Velička, Alexandre Maisuradze a Daniel Ionita (štátny tajomník rumunského ministerstva zahraničných vecí). Panel moderoval Peter Bátor z Kancelárie prezidenta

Slovenskej republiky. Prvý deň konferencie sa uskutočnila aj Gala večera za účasti všetkých speakrov a významných účastníkov konferencie.

Druhý deň konferencie sa začal panelom č. 4 – Hybridná vojna a jej dôsledky pre NATO a jej partnerov. Hybridná vojna predstavuje jednu z najväčších hrozieb pre Európu. Hybridná vojna využíva v boji

nepriamu taktiku a slabiny nepriateľa preto je dôležité nájsť adekvátne spôsobilosti a prijať adekvátne rozhodnutia, aby štáty NATO dokázali eliminovať túto hrozbu a dokázali predchádzať jej následkom. Pozvanie do panelu prijali Omar Begoidze (zástupca náčelníka generálneho štábu Gruzínska), Ivan Jestřáb, Ariel Cohen, Brigádny generál Matt Brand a Ricahrd Weitz. Diskusiu

moderoval James C. O'Brien.

Piaty panel konferencie bol venovaný regiónu Čierneho mora. Do diskusie prispeli Tornike Sharashenidze, Hanna Shelest, Richard Giragosian, Sergey Utkin, Iulian Chifu, Luke Coffey a Kamal Maliki. Diskusiu moderoval Michael Cecire.

V šiestom paneli sa rečníci venovali regiónu Blízkeho Východu, konkrétne hrozbe Islamského štátu. Pozvanie do panelu prijali Mate Szalai, Cuneyt Gurer, David Chochua and Josip Brkic. Panel moderoval Tengiz Pkhaldze. Islamskému štátu sa za posledný rok podarilo získať veľké územia v Sýrii a Iraku a podarilo sa mu zorganizovať množstvo teroristických útokov. Navyše Islamský štát je taktiež veľmi aktívny v oblasti sociálnych médií a internetu.

Posledný panel konferencie bol venovaný kríze na Ukrajine a výzve pre európsku bezpečnostnú architektúru. Vojenská aktivita Ruska na Ukrajine a anexia Krymu prekvapila celú Európu. Rusko ukázalo, že ho ďalej nemožno považovať za partnera, čo má výrazný vplyv na doterajšiu spoluprácu členských štátov EU a NATO a Ruska. Problému sa venovali Oleksander Lytvynenko, Aurel Fondos, Roman Jakic, Andreas Peschke, Lincoln Mitchel a Róbert Ondrejcsák. Posledný panel konferencie moderoval Brooks Tigner. Konferencie sa zúčastnilo vyše 400 ľudí, prevažne z regiónu Južného Kaukazu. Široké zastúpenie mali aj médiá a experti zo celého sveta.

NATO výskumný seminár

V roku 2014 CENAA rozbehla výskumný projekt s názvom „*Skúsenosti získané malými štátmi vyslaním vojakov do zahraničných operácií*“. Výskum je financovaný programom NATO Science for Peace. Cieľom projektu je zistiť, aké skúsenosti nadobudli malé štáty vyslaním ich vojakov do zahraničných operácií. Výskum bude pozostávať z troch odborných seminárov a záverečnej publikácie. Prvý seminár sa uskutočnil v dňoch 14.-15. októbra 2014 v Historickej budove Národnej Rady Slovenskej republiky v Salóniku Ľudovíta Štúra. Seminár sa zúčastnilo 34 odborníkov z 10 rôznych krajín sveta, medzi ktorými

boli napríklad Spojené štáty americké, Gruzínsko, Maďarsko, Poľsko, Čierna Hora, Mongolsko, Grécko, Česká republika a Slovensko.

V poradí druhý seminár sa uskutočnil v Tbilisi v termíne 26. – 27. októbra 2015. Seminára sa zúčastnilo 30 expertov z ministerstiev obrany a zahraničných vecí, nezávislí experti, velitelia vojsk NATO a zástupcovia akademickej obce. Seminár bol

rozdelený do 4 panelov, v ktorých diskutujúci zdieľali skúsenosti ich štátov zo zahraničných operácií a o možnostiach spolupráce malých štátov, keďže malé štáty majú možnosť prispievať do operácií len vo veľmi limitovanej podobe. Rečníci sa zhodli, že zahraničné operácie ponúkajú malým štátom vynikajúce možnosti na testovanie spôsobilostí a ich rozvoj.

Extrémizmus

V roku 2015 CENAA úspešne ukončila dva dlhodobé výskumné projekty zamerané na aktuálne otázky súvisiace s tematikou krajne pravicového extrémizmu ako bezpečnostnej hrozby v regióne strednej a východnej Európy.

V rámci projektu „*Mitigating the Radicalization of Slovak Society: Research and Shaping of Counter-Extremist Strategies*“ CENAA otvorila diskusiu na tému extrémizmu a radikalizácie medzi aktívnymi ako aj bývalými príslušníkmi bezpečnostných zložiek SR, ako aj potenciálnymi prepojeniami s krajne pravicovými paramilitantnými zoskupeniami. V spolupráci s viacerými externými spolupracovníkmi CENAA publikovala záverečnú

analýzu s názvom „Riziko radikalizácie v ozbrojených silách: Pohľad zvnútra“, ktorá bola následne prezentovaná na expertnom seminári s účasťou odborníkov zo širokého spektra inštitúcií v Slovenskej ako aj Českej Republike. Seminár sa konal 29. septembra 2015 v hoteli Falkensteiner v Bratislave a predstavoval dôležitú platformu pre diskusiu o týchto závažných témach s účasťou akademickej sféry, mimovládnej sféry ale aj relevantných štátnych inštitúcií.

V rámci projektu tiež CENAA pokračovala v aktivitách zameraných na mapovanie a následné formovanie protiextrémistických stratégií politických strán. Tentokrát boli zamerané najmä na cieľovú skupinu mladých lídrov, t.j. mladých ľudí, ktorí sú politicky

aktívni v jednom z mládežníckych politických združení a ktorí majú ambíciu aj v budúcnosti záujem ostať aktívni v politickej sfére. Počas roku 2015 CENAA zorganizovala hneď dva víkendové workshopy, ktoré poskytl priestor na diskusiu a vzdelávanie v oblasti politického extrémizmu a radikalizmu, ich presahu do politiky a najmä rizikách z toho plynúcich pre našu spoločnosť.

Zatiaľ čo prvý workshop, ktorý sa konal v apríli 2015 v Modre, bol zameraný skôr na teoretické a metodologické aspekty problematiky krajne pravicového extrémizmu, druhý workshop, ktorý sa uskutočnil v októbri 2015 v Banskej Bystrici, umožnil participantom dozvedieť sa viac o spôsoboch, akými možno formovať verejnú diskusiu a rámcovať problematiku extrémizmu tak, aby sa zamedzilo ďalšej radikalizácii verejnej mienky.

Druhý výskumný projekt s názvom *“Extremist Breakthrough in the Low Turnout Elections: A Lasting Momentum?”* vznikol ako reakcia na volebný úspech Mariana Kotlebu vo voľbách do VÚC v roku 2013. V rámci projektu bol uskutočnený nielen rozsiahly terénny výskum, vrátane série hĺbkových rozhovorov

s voličmi M. Kotlebu a fokusových skupín v banskobystrickom kraji, ale aj séria online experimentov zameraných na rôzne spôsoby akým je možné účinným spôsobom zmierňovať extrémne postoje. Výsledky jednotlivých častí projektu sú sumarizované v záverečnej brožúre s názvom

„Dva roky po: aký je obraz a podpora Mariána Kotlebu a ako účinne zmierňovať extrémne postoje“ a následne prezentované na workshope s rovnakým názvom, ktorý sa uskutočnil v októbri 2015 v priestoroch Connect Coworkingu v Bratislave za účasti viac ako 80 ľudí z oblasti akadémie, mimovládneho ako aj štátneho sektora.

Večerná škola zahraničnej a bezpečnostnej politiky pre žurnalistov

V roku 2015 CENAA spustila nový vzdelávací projekt s názvom Večerná škola zahraničnej a bezpečnostnej politiky. Projekt je zameraný na vzdelávanie žurnalistov v oblasti zahraničnej a bezpečnostnej politiky. V súčasnej dobe existuje množstvo informácií, ktoré sú voľne dostupné, ale neobsahujú relevantné

informácie. Často krát tieto zdroje informácií využívajú aj novinári, ktorí len ďalej šíria nepravdivé informácie a zavádzajú verejnosť. Naším cieľom je novinárov vzdelávať a prinášať im aktuálne informácie o rôznych oblastiach zahraničnej a bezpečnostnej politiky. Projekt pozostáva z 24 prednášok expertov, akademikov a zástupcov ministerstiev. V rámci projektu sme sa zatiaľ venovali nasledujúcim témam Nová európska bezpečnostná architektúra po Ukrajinskej kríze; Rusko-ukrajinská kríza: scenáre po 2. Minskej dohode; Slovenské predsedníctvo EÚ; Severná a Južná Kórea; Ukrajina, Rusko a NATO; Čína: vnútropolitický a zahraničnopolitický

kontext; Balkán; Zahraničná politika USA – “ázijský pivot”; Arktída – nová výzva pre medzinárodnú bezpečnosť; Afganistan - budúce výzvy; V4 Battlegroups – príprava a aktuálny stav, Hybridná vojna, Extrémizmus v Nordických krajinách a mnoho ďalších. Večernej školy sa zúčastňujú novinári z popredných slovenských denníkov – Pravda, Denník N, Hospodárske noviny, Trend, Aktuálne.sk a ďalšie. Projekt bol podporený Veľvyslanectvom Spojených štátov na Slovensku.

Publikačná činnosť

CENAA v roku 2015 vydala v rámci svojej publikačnej činnosti nasledujúce publikácie, ktoré sú súčasťou viacerých jej projektov:

Bátor, Peter. – Ondrejcsák, Róbert. (eds.): **Panorama of global security environment 2014**. Centrum pre európske a severoatlantické vzťahy (CENAA), Bratislava 2014, 850 pp.

Nečej, Elemír. – Ďurfina, Anna. **Riziko radikalizácie v ozbrojených silách: Pohľad zvnútra**. Centrum pre európske a severoatlantické vzťahy (CENAA), Bratislava 2015.

Dva roky po: Aký je obraz a podpora Mariana Kotlebu a ako účinne zmierňovať extrémne postoje. Centrum pre európske a severoatlantické vzťahy (CENAA), Bratislava 2015.

Ostatné publikácie

CENAA aj v roku 2015 pokračovala vo vydávaní analýz v rámci svojich menších publikačných platforiem, a to Analýzy na aktuálne dianie, edície PolicyPapers a Newsletters, ktorý bol s mesačnou periodicitou vydávaný v oblastiach Euro-atlantická bezpečnosť a Inštitútu ázijských štúdií.

PolicyPapers vychádzajú s nepravidelnou periodicitou a sledujú aktuálny vývoj v rozličných sférach medzinárodných vzťahov a bezpečnosti. Zároveň je tento formát využívaný ako súbežná aktivita prípravy rôznych konferencií CENAA na generovanie diskusie počas konferencie, a na poskytnutie hlbšej analýzy programových bodov. Policypapers sú publikované podľa témy v anglickom alebo slovenskom jazyku.

Zoznam **PolicyPapers** za rok 2015:

- ❖ Kluknavská, Alena: "The extreme right and the Internet: The case of the People's Party Our Slovakia"
- ❖ Peschlová, Kristína: From Periphery to the Center: Can Jobbik Woo the Hungarian Youth?
- ❖ Lišaníková, Kateřina: The Growing Popularity of Far-Right Swedish Democrats
- ❖ Padrtová, Barbora: Main Trends in the Current Discussion about the Arctic
- ❖ Peschlová, Kristína: Pediga's Rise and Fall: A Victim of its Own Success?
- ❖ Jakubová, Žofia: Sweden and Finland: Future members of NATO?
- ❖ Ondrejcsák, Róbert: Modernization of Slovak Armed Forces
- ❖ Findor, Andrej: Countering Radicalisation via Effective Messaging and Popular Inclusion

CENAA v médiách v roku 2015

- 4. január 2015 – Topky – Ondrejcsák – Predikcia vývoja na rok 2015
- 16. január 2015 – TA3 – Návšteva Johna Kerryho vo Francúzsku
- 21. január 2015 – RTVS – Ondrejcsák – Prejav amerického prezidenta o stave únie
- 30. január 2015 – Topky – Ondrejcsák – Prítomnosť jednotiek NATO na Slovensku
- 3. február 2015 – Denník N – Ondrejcsák – Čo potrebuje Ukrajina viac? Zbrane či morálku?
- 10. február 2015 – Denník N - Ondrejcsák – Modernizácia armády SR
- 11. február 2015 – E15 – Padrtová – Arktída
- 12. februára 2015 – TA3 – Ondrejcsák – Dohody z Minsk

16. február 2015 – Denník N – Padrtová - Pre Ukrajinu netreba zabúdať na Arktídu

18. február 2015 – Denník N – Ondrejcsák – Fico robí našej diplomacii protivietor

20. február 2015 – TA3 – Ondrejcsák – Ukrajina

20. február 2015 – Denník N – Ondrejcsák – Nevyužitie možnosti EU a USA voči Rusku

21. február 2015 – Aktuality.sk – Ondrejcsák – Rusko intervenciou stratilo srdcia Ukrajincov

24. február 2015 – TA3 – Ondrejcsák – Rusko, sankcie a my

24. február 2015 – TV Espresso – Ondrejcsák - Ukrajina a NATO

25. február 2015 – Novoje Vremja – Ondrejcsák – Ukrajina a NATO

27. február 2015 – Denník N – Ondrejcsák – Ruská hybridná vojna môže spôsobiť zmätok v NATO

3. marec 2015 – TA3 – Ondrejcsák – Americko-izraelské vzťahy

5. marec 2015 – Topky – Ondrejcsák – Útok Ruska na Európu? Bez USA sa neubránime

6. marec 2015 – Týždeň – Ondrejcsák – Rozporupnosť Ficovho správania sa voči Rusku

9. marec 2015 – Polish Quarterly of International Affairs – Ondrejcsák – Partnership for stability

11. marec 2015 – Pravda – Ondrejcsák – USA sa možno stiahli z Iraku predčasne

12. marec 2015 – TA3 – Ondrejcsák – Európska armáda

23. marec 2015 – Legon Journal of International Affairs and Diplomacy – Ondrejcsák – The United States' Shift Towards the Pacific

11. apríl 2015 – TA3 – Ondrejcsák – Americko-kubánske vzťahy

12. apríl 2015 – SFPA – Ondrejcsák – Hodnotenie bezpečnostnej a obrannej politiky SR za rok 2014

15. apríl 2015 – Denník N – Ondrejcsák – Európska armáda? Drahá zbytočnosť, ktorej sa Rusko nezľakne

18. apríl 2015 – TA3 – Ondrejcsák – Situácia na Ukrajine a aktuálne kroky Ruska

29. apríl 2015 – NATOactual – Padrtová – Vzťahy medzi Ruskej a ostatnými arktickými štátmi opäť ochlazujú

19. máj 2015 – Denník N – Čížik – Najsilnejšia zbraň Ruska – propaganda

22. máj 2015 – Pravda – Ondrejcsák – NATO a jeho prítomnosť v Európe

8. jún 2015 – 24 hodín – Čížik – Bezpečnostným analytikom chýba nová bezpečnostná stratégia Slovenska

9. jún 2015 – Denník N – Ondrejcsák – Raz a navždy si treba uvedomiť, že z Ruska nič, ale vôbec nič nezískame

17. jún 2015 – CACDS – Ondrejcsák – NATO

20. jún 2015 – AOS – Čížik – Letná škola CENAA navštívila krátko AOS

24. júl 2015 – Euroskop – Padrtová – Evropská unie – (ne)úspešný hráč na arktickém poli

24. júl 2015 – TA3 – Ondrejcsák – Americko-turecké vzťahy a situácia na Blízkom Východe

27. júl 2015 – Aktuality.sk – Ondrejcsák – NATO and Slovensko nevstúpi do vojny s Islamským štátom

5. august 2015 – TA3 – Padrtová – Nároky Ruska na nové územia v Arktíde

12. august 2015 – Denník N – Ondrejcsák – Čo znamená prejazd vojenského konvoja

12. august 2015 – RTVS – Ondrejcsák – Cvičenia NATO a Ruska

12. august 2015 – TA3 – Ondrejcsák – Ruské modernizačné programy a situácia na Ukrajine

14. september 2015 – TA3 – Ondrejcsák – Zahraničná politika USA na Blízkom Východe

28. september 2015 – TA3 – Ondrejcsák – Zahraničná politika USA na Blízkom Východe

23. október 2015 – TA3 – Ondrejcsák – Zahraničná politika USA na Blízkom Východe

18. november 2015 – Topky – Ondrejcsák – Zvládne Európa utečencov?

24. november 2015 – Denník N – Ondrejcsák – Zostrelenie ruského lietadla sa bude riešiť diplomaticky

24. november 2015 – TA3 – Ondrejcsák – Zostrelenie ruskej stíhačky

2. december 2015 – Denník N – Čížik – Ruská tvrdá mäkká sila?

18. december 2015 – Zahraničná politika – Čížik – Informačná vojna – nová bezpečnostná hrozba pre Európu

FINANČNÁ SPRÁVA ZA ROK 2015

Celkové príjmy: 408 972,20EUR

Celkové náklady: 431 860,76EUR

z toho:

- realizácia projektov: 417 956,69 EUR čo tvorí 96,80 % z celkových nákladov
- správa fondu: 13 904,07 EUR čo tvorí 3,20 % z celkových nákladov

Rozpis nákladov na správu fondu (EUR)

Kancelárske potreby	110,30
Prevádzkové réžia	492,31
Poštovné	9,30
Notárske poplatky	65,85
Bankové poplatky	420,66
Správa webových stránok, inzercia, reklama	80,58
Cestovné	1 675,51
Účtovnícke a audítorské služby	2 705,00
Správa fondu	7 864,83
Nájomné a služby	370,50
Poplatok vestník, kolky	109,23
Spolu	13 904,07

Prehľad príjmov podľa zdrojov a ich pôvodu (EUR)

Ministerstvo obrany SR	3 000,00
Ministerstvo zahraničných vecí	3 250,00
NATO	66 585,85
International Visegrad Fund	67 990,40
U.S.Disbursing Office	15 486,00
Open Society Institute	81 395,22
Medzibal. Limited	3 856,97
SAMRS	118 620,10
GENODEM	6 280,30
EFS	800,20
Ministerstvo obrany GR	36 724,00
Príspevky z podielu zaplatenej dane	3 178,60
Členské	1 800,00
Úroky pripísané v banke	4,56
Spolu	408 972,20

Kontakty:

Centrum pre európske a severoatlantické vzťahy, CENAA n.f., Mariánske námestie 31, 010 01 Žilina
Pobočka: Tolstého 9, 811 06 Bratislava

www.cenaa.org

Príloha:

Správa audítora za rok 2015